

«ایران» وضعیت استارتاپ‌ها در زمان قطع اینترنت را بررسی می کند

فرجام اینترنتی کسب وکارها

تاب آوری پایین کسب و کارهای خرد

یکی از بخش‌هایی که از قطعی اینترنت بیشترین آسیب را دیده، کسب وکارهای خرد و خانگی فعال بر بستر شبکه‌های اجتماعی است.

پشتون پورپزشک، کارشناس حوزه اقتصاد دیجیتال و تجارت الکترونیک که با بسیاری از این کسب وکارها در ارتباط نزدیک است، در گفت‌وگو با «ایران»، میزان تاب‌آوری این گروه از کسب وکارها را بسیار کم می‌داند و می‌گوید: «این تاب‌آوری اگر برای کسب وکارهای بزرگ‌تر یک هفته یا بیشتر باشد، برای این کسب وکارهای خرد ضریبی از روز است و قطع کوتاه مدت اینترنت هم می‌تواند باعث خروج آنها از چرخه حیات شود.»

این فعال حوزه اقتصاد دیجیتال با اشاره به بازار سالانه حدود ۱۰ تا ۱۲۰ همتی کسب وکارهای خرد فعال بر بستر شبکه‌های اجتماعی، خسارت ناشی از قطع اینترنت برای این کسب وکارها را روزانه ۳۵۰ میلیارد تومان و در هفته، دو و نیم همت تخمین می‌زند. او این خسارت را صرفاً از بین رفتن فروش نمی‌داند و به خارج شدن از چرخه و مرگ کسب وکارها بعد از یک قطعی طولانی مدت هم اشاره می‌کند.

پورپزشک با اشاره به انصال پراختلال اینترنت بین‌الملل و قطع وصل‌های بسیار، می‌گوید: «هنوز فروش این کسب وکارها به حالت قابل قبول نگرشسته است.» این فعال حوزه اقتصاد دیجیتال ادامه می‌دهد: «تبعات ناشی از قطعی ۲۰ روزه اینترنت برای این کسب وکارها و بازگشت آنها به کار، در مدت ۲۰ روز قابل حل شدن نیست و ممکن است برخی از این کسب وکارهای خرد و خانگی دیگر هرگز به مدار برگردند. استارتاپ‌های بزرگ‌تر هم ممکن است مجبور به تعدیل نیرو شوند و اگر وضع به همین منوال پیش برود در از ذهن نیست که در پایان سال با سونامی تعدیل نیرو مواجه شویم.»

قطع اینترنت در دوره طلایی سفر

با هر بار اختلال یا قطع اینترنت، استارتاپ‌ها و شرکت‌های اقتصاد دیجیتال فعال در صنعت گردشگری در کانون آسیب قرار می‌گیرند و متحمل خسارت‌های پنهان و آشکار می‌شوند، هرچند این بار طولانی شدن این قطعی، دامنه مشکلات را بیشتر کرده است. مدیر روابط عمومی یک شرکت فعال در عرصه گردشگری و فروش بلیت به «ایران» می‌گوید: «بیش از ۸۰ درصد مردم پیش از سفر به جست‌وجوی اطلاعات مقصد سفر خود و بررسی قیمت‌های مختلف تور، بلیت و هتل در فضای اینترنتی می‌پردازند اما با مسدود شدن اینترنت و همچنین موتور جست‌وجوی گوگل، در عمل این امکان وجود نداشت و میزان تقاضای سفر کاهش یافت. با وجود نبود درآمد، هزینه‌های جاری مانند حقوق کارکنان، اجاره‌بها، تلفن و حتی اینترنتی را که قطع بود، باید بپردازیم.» او با اشاره به اینکه هر گونه برنامه‌ریزی برای سفر وابسته به اینترنت است، ادامه می‌دهد: «قطعی اینترنت درست در زمان پیک سفرهای جنوب و سفرهای خارجی به دلیل کریسمس و... اتفاق افتاد و در عمل میزان درآمد استارتاپ‌های حوزه سفر را بشدت کاهش داد.»

این فعال حوزه گردشگری یکی از بزرگ‌ترین مشکلات در زمان قطع و اختلال اینترنت را عدم دسترسی به «گوگل ادز» (Google Ads) و همچنین «سنو» می‌داند: دو بال صنعت گردشگری که به این شرکت‌ها کمک می‌کند سپر بمانند.

او «گوگل ادز» را حیاتی‌ترین ابزار بازاریابی دیجیتال بویژه برای کسب وکارهای کوچک و متوسط و استارتاپ‌ها می‌داند و می‌گوید: «در جهان، بیشترین سهم بودجه دیجیتال مارکتینگ به «گوگل ادز» اختصاص می‌یابد اما در این شرایط، ما به این ابزار حیاتی دسترسی نداشتیم.»

او با اشاره به اینکه در جهان، کمپین‌های کاربرمحوری وجود دارند که در شبکه‌های اجتماعی و از طریق اشتراک گذاشتن تجربه‌های

اینترنت نگاه همه جانبه می خواهد

برش

وزیر ارتباطات موضع وزارت ارتباطات و دولت را دسترسی آزاد به خدمات بین‌المللی برای همه دانست و گفت: «قطع اینترنت بین‌الملل و بی‌نیازی از آن، یک شوخی تلخ است. با توجه به شرایط کشور، در ۱۸ ماه با صلاح‌دید مراجع امنیتی در عمل ناچار به قطع اینترنت شدیم. از آنجا که امروز موضوع ارتباطات در تمام شئونات زندگی نقش ویژه‌ای ایفا می‌کند، از فردای همان روز به سه معاون خود مأموریت ویژه دادم تا این موضوع با جدیت دنبال شود. ما نسبت به شرایط امنیتی حاکم در کشور بیگانه نبوده و نیستیم ولی با یک نگاه همه جانبه موضوع‌ها را دنبال می‌کنیم.» وزیر ارتباطات با بیان اینکه مباحث مختلفی در مجموعه‌های تصمیم‌گیر وجود داشت و نقطه‌نظرها و حرف‌های متفاوتی در این خصوص بیان شد، ادامه داد: «در نهایت با جمع‌بندی انجام شده، وزارت ارتباطات عادی شدن روند ارتباطات را آغاز کرده و امیدواریم در آینده نزدیک ارتباطات به صورت کامل برگردد.»

ستاره‌اشمی یادآور شد: «نمی‌توان سکوهای داخلی را مستقل از ارتباطات بین‌المللی در نظر گرفت. از نظر فنی، این موضوع کاملاً روشن است. ممکن است این پلتفرم‌ها در بازه‌های زمانی کوتاه نتوانند خدماتی ارائه دهند، اما در بلندمدت حتماً با چالش مواجه می‌شوند. تلاش شد که تاب‌آوری سیستم‌ها برای چند روز حفظ شود، اما متأسفانه با طولانی شدن زمان، این موضوع با مشکلات جدی‌تری مواجه شد.» وزیر ارتباطات همچنین گفت: اگر واقعه‌ی خواهیم اینترنت با کیفیت داشته باشیم، باید وی‌پی‌ان‌ها و فیلترشکن‌ها از گوشی‌های مردم حذف شود. این یک بحث مبنایی است و استدلال قوی هم دارد. تا زمانی که مردم به دلیل نیازهای واقعی مجبور به استفاده از فیلترشکن باشند، هم شبکه آلوده می‌شود، هم از نظر امنیتی ضد امنیت است و هم هزینه‌های زیادی به زندگی مردم تحمیل می‌کند. این مسأله باید در کشور حل شود و ما در این مسیر حتماً با جدیت تلاش خواهیم کرد.

موضوعی سازمانی شده بود.

او با اشاره به از دست رفتن دو قرارداد شرکت در شبکه‌های داخلی را هم با اختلال بزرگی مواجه کرده است، می‌گوید: «شبکه پرداخت ما هم با وجود طراحی ایروانه و بدون نیاز شدید به اینترنت بین‌الملل، با اختلالات بزرگی مواجه شد.» او با اشاره به ارائه خدمات این فین‌تک به ۶۵۰ هزار کسب وکار خرد و متوسط به «ایران» می‌گوید: «ماها‌انه ۳۵ هزار عدد از این تعداد، تراکنش مالی مشخصی دارند. با این حال روز جمعه تا حدود ساعت دوونیم بعدازظهر، تنها یک تراکنش در کل پلتفرم انجام شد که عجیب و ناممکن‌کننده بود.» امیری از احیای حدود ۶۰ درصد زیان ناشی از قطع اینترنت را از حدود ۳۰۰ میلیون تومان برآورد می‌کند و یادآور می‌شود: «اگر دو قرارداد ۴۰۰ میلیونی از دست رفته را هم لحاظ کنیم، میزان ضرر ما به حدود ۷۰۰ میلیون تومان می‌رسد.»

او با اشاره به اینکه خواستار اینترنت آزاد برای همه است، خط اضطراری اینترنت که گاه از آن به عنوان یک راه‌حل یاد می‌شود را تنها برای کار آردن محصول، کارآمد می‌داند و می‌افزاید: «کسب وکارها هم در سازمان‌ها و مراکز مختلف از جمله بیمارستان‌ها، مدرسه‌ها و... به اینترنت دسترسی نداشته باشند، در عمل این اینترنت هرگز کارگشا نخواهد بود.»

او خواستار تعیین تکلیف در زمینه اینترنت است تا بتواند تصمیمی درست برای شرکت خود بگیرد.

تنها یک تراکنش در روز

مصطفی امیری از فعالان حوزه فین‌تک هم

برش

تعدیل نیرو در پلتفرم‌های بزرگ

تبعات قطع اینترنت فقط دامن کسب وکارهای خرد و خانگی را نگرفته و به گواه معاون وزیر ارتباطات، پلتفرم‌های بزرگ هم در این مدت آسیب‌های سنگینی دیده‌اند: احسان چیت‌ساز به‌تازگی اعلام کرده است پلتفرم بزرگی مانند دیجی کالا در روز اول اختلال کل ترافیک ورودی و درآمد خود را از دست داد و در روزهای پس از آن هم با کاهش ۵۰ درصدی حجم فعالیت‌ها روبه‌رو شد که گردش مالی روزانه آن حدود ۳۳ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود.

به گفته چیت‌ساز، در حوزه تبلیغات، سرمایه‌گذاری‌ها بر پایه امید به فروش کالا انجام می‌شود، اما زمانی که این زنجیره قطع می‌شود، بازگشت به چرخه درآمدی پیشین حدود ۵ الی ۶ ماه زمان می‌برد که تداوم این وضعیت منجر به تعدیل نیروی انسانی و ایجاد یک زیان پایدار و ساختاری برای این شرکت‌ها خواهد شد. معجد مظاهری، مدیر یکی از پلتفرم‌های بزرگ فروش آنلاین از ریزش ۶۰ تا ۷۰ درصدی سهم فروش این پلتفرم در جریان قطعی اینترنت و وجود مشکلات زیرساختی زیاد خبر می‌دهد. او با اشاره به کاهش فروش ۹۵ درصدی در دو، سه استفاده از سنو، گلایه‌مند است. او به «ایران» می‌گوید: «حتی با وجود بازگشت اینترنت به حالت قبل، حداقل ۳ تا ۲ ماه طول می‌کشد که با بازگذازی مقالات جدید، مرور مقالات گذشته و صرف هزینه زیاد، دوباره خود را به نقطه قبلی در رنکینگ گوگل بازگردانیم.» مظاهری، عدم دسترسی این پلتفرم فروش به ایمیل و ابزارهای مارکتینگ از جمله «وب‌انلیتیک» و «متریکا» و همچنین ابزارهای هوش مصنوعی به منظور تولید محتوا، ویدیو و طراحی را از دیگر مشکلات این استارتاپ در دوران قطعی اینترنت می‌داند. او بدون اشاره به میزان زیان ناشی از قطع اینترنت، ابزار امیدواری می‌کند در پایان سال مجبور به تعدیل نیرو نشود اما این موضوع را چندان دور از ذهن نمی‌داند.

حوزه فاوا

■ حسن سالاربه، رئیس سازمان فضایی ایران درباره برگزاری جلسه شورای عالی فضایی کشور گفت: «به منظور بررسی موضوعات فضایی و ارائه گزارش پیشرفت پروژه‌ها، هر سال معمولاً یک جلسه شورای عالی فضایی با حضور رئیس جمهوری برگزار می‌شود. سال گذشته در دولت چهاردهم اولین جلسه برگزار و امسال نیز دومین جلسه شورای عالی فضایی تا پایان سال تشکیل خواهد شد. در ۱۴۰ تا ۱۴۰ بررسی می‌شود و با توجه به اینکه سه سال از اجرای این برنامه گذشته، لازم است گزارشی از وضعیت پروژه‌ها به رئیس جمهوری و اعضای شورا ارائه شود تا در صورت نیاز، اصلاحات و بازنگری‌هایی در برنامه انجام گیرد.»

از هوش مصنوعی چه خبر؟

■ برنامه جدید «اوپن‌ای‌آی»، یک فضای کاری مبتنی بر هوش مصنوعی به نام Prism را برای دانشمندان فراهم می‌کند. Prism که به عنوان یک پردازشگر متن و برنامه‌پژوهی پیشرفته هوش مصنوعی برای مقالات علمی طراحی شده، عمیقاً با GPT-5.2 ادغام شده است که می‌توان از آن برای ارزیابی ادعاها، اصلاح نثر یا جست‌وجوی پژوهش‌های پیشین استفاده کرد.

■ گوگل شروع به ارائه دو ارتقا در قسمت جست‌وجوی خود کرده است. مدل هوش مصنوعی مولد «جمینای ۳» اکنون مدل پیش‌فرض گوگل برای مرور کلی هوش مصنوعی شده است، با اینکه می‌توان مکالمه در حالت هوش مصنوعی را به طور مستقیم از یک خلاصه شروع کرد.

کوتاه از فناوری

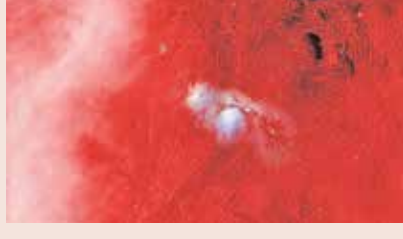
■ یاهو از یک موتور پاسخگوی جدید مبتنی بر هوش مصنوعی به نام «یاهو اسکات» رونمایی کرده که توسط هوش مصنوعی کلود، محصول شرکت آنتروپیک، پشتیبانی می‌شود. «یاهو اسکات» هنگام پاسخ به جست‌وجوهای زبان طبیعی کاربر، اطلاعات را از وب و همچنین داده‌ها و محتوای خود یاهو ترکیب می‌کند.

■ شرکت «فندر» با معرفی هدفون‌هایی مجهز به درایورهای گرافنی، به دنیای فناوری‌های پیشرفته صوتی کام برداشته است. فندر اعلام کرده است استفاده از این ماده باعث افزایش دقت اکوستیکی و بازتولید شفاف‌تر جزئیات صوتی در سراسر گستره فرکانسی می‌شود.

کمکشان

■ دانشمندان با استفاده از تلسکوپ جیمزوب، دقیق‌ترین نقشه ماهه تاریخ جهان را ساختند. این نقشه جدید تأیید می‌کند که ماهه تاریخ به صورت تصادفی پراکنده نشده، بلکه به شکلی مترکم به ساختار هرآنچه در جهان می‌بینیم، متصل است.

■ ناسا تصویر زیبایی از سحابی‌های بازتابی آبی‌رنگ در میان ابرهای سرخ‌رنگ مولکولی «شکارچی» منتشر کرد. در مرکز تصویر دو مورد از برجسته‌ترین سحابی‌های بازتابی ابرهای غبار که توسط نور بازتابی ستاره‌های درخشان درخشان روشن شده‌اند، دیده می‌شوند. سحابی مشهورتر موسوم به «M78» در مرکز عکس قرار دارد و بیش از ۲۰۰ سال پیش فرست‌بندی شده است. در سمت چپ بالای آن، سحابی کمتر شناخته شده NGC 2071 قرار دارد.

رویات

■ یک روایت انسان‌نمای ساخت کره جنوبی به نام الکس (AL-LEX) در مقاله‌ای با یکی از سخت‌ترین چالش‌های روباتیک، یعنی تعامل فیزیکی ایمن و طراحی شده است. این روایات می‌دانند تا چه حدی می‌تواند دست شما را بشمارد.

علم

■ ماه‌های جدید رکورد هدایت گرما را در هم شکست. این ماده ۳ برابر سریع‌تر از هر فلز دیگر گرما را هدایت می‌کند. «نیتريدانتالیوم»، رسانایی حرارتی فوق‌العاده بالایی معادل ۱۱۰۰ وات بر میلی‌کلین از خود نشان می‌دهد، به این معنی که در انتقال گرما بسیار کارآمدتر از مس و نقره است.

■ محققان استرالیایی، سازوکار ترمیم طبیعی سلول‌های خورشیدی سیلیکونی پس از آسیب ناشی از تابش اشعه فرابنفش را شناسایی کردند. این روش جدید می‌تواند به طور مستقیم در خطوط تولید به کار گرفته شود تا مقاومت سلول‌های خورشیدی در برابر آسیب اشعه فرابنفش به سرعت بررسی شود و نقش مهمی در کنترل کیفیت آینده ایفا کند.

موبایل

■ تلفن همراه Tank X، مدل جدید برند شرکت چینی Unihiert، سازنده تلفن‌های همراه است. این گوشی دارای باتری عظیم ۱۷۶۰ میلی‌آمپر ساعتی است که می‌تواند چندین روز درام بیابود. این گوشی قابلیت حدود ۲۵ ساعت پخش مداوم ویدیو را دارد.